

Nro. 21.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Septembernek 11-dik napján 1795.
esztendőben.*

Hadi Történetek és Környülmások.

Gr. Clerfayt fő vezérnek Schwetzingeni fő kvártélyából Aug. 30-dikán ide küldött tudósításából olvassuk, hogy a' Frantziáknak, *Urdingen* és *Neuwid* közt való által jövedeleknek meg akadályoztatására, egynéhány seregeket küldött a' *Risselsheimi* táborból; sőt önnön maga is a' Ré-nusnak alsó környékére ment, minden szükséges rendeléseket meg tett, és *Schwetzingenből* *Grósz-Gerauba* tette által a' maga fő kvártélyát.

Neuwidből Aug. 30-dikán. Tegnap reggeli 5 órától fogva szüntelen hányják a' Frantziák városunkba a' haubitzákat, mellyeknek tüze igen sok házat meg károsított. Az esméretes *Neuwid*

újság írónak *Tundes* úrnak *Rénus* partyához közel épült háza, és *Rémy* úrnak fabrikája tsaknem egészen a' földig le égtek; a' lakosoknak nagy része honnyaikkól ki futott, 's a' mit magával el vihetett szekérre rakván bátorságosabb helyre vitte. Hogyha még nyóltzad napig tart az ágyúzás, tsak a' pufzta helye és köve marad várasunknak. A' *Rénus* közepén lévő szigetet is elfoglalták már és hidat vetettek a' folyó viz jobb partya, és nevezett sziget közt való vizen. Mind a' jobb, mind a' bal partya a' *Rénusnak* sűrűen meg van ágyúkkal rakva.

A' *Rénusnak* alsó környékéről *Sept. első napján.* Aug. 28-dik napját követett éjjel elfoglalták a' *Frantziák* a' fejer toronnyal által ellenben fekvő szigetet, és keményen bé sántzolták ottan magokat. A' *Rénus* jobb partyán is sok új battériák készitettek, és még most is harsognak az ágyúk. Tegnap előtt reggel 5 óra tájban erőssen ágyúztak az *Ehrenbreitsteini* várból az *Austriai* pattantyúsok a' *Móselből* a' *Rénusba* ment *Fr.* hajókra. A' töredék darabokról tévén itéletet, sok károkat tettek azokba; a' *Mósellá* vizére épített 5 *Frantzia* hidakból tsak kettő mehetett *Weisenthurmig*, a' többi mind el süllyesztetett. Azonban a' *Cs. Kir.* seregeknek fő kórmányozója *Gr. Clerfayt* is olly rendeléseket tett, hogy nem könnyen jö által az ellenség; hadi seregei két folyó vizre támaszkodnak, úgymint a' jobb szárnya a' *Wied*, a' bal szárnya pedig a' *Sayn* vizekre, a' *Rénus* partya dugva van batteriákkal, a' gyalogság számára *Neuwidtól* fogva *Engersig* egy bé fedett út készitve; a' tábornak homloka redutákkal van bé fedezve, hátúlsó része pedig számos kavalleriával, melly nagy mélszárlást tenne az által jövő ellenségben, az ott lévő sik mezőn. A' hadi mesteriségben jártas költes tisztek nagyon kételkednek, hogy ottan által jöhetnének, avagy által jönni szándékoznának a' *Frantziák*, és vagy azért tettetik által jöveleket, hogy a' *Német Ország-*

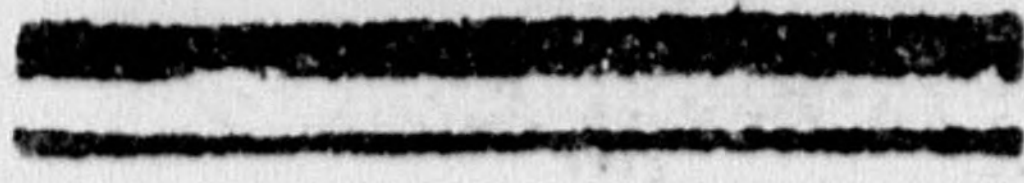
gal való békességet siettessék, vagy pedig, hogy a' Rénus felső környékéről alább húzhassák az oda ment hadi népet.

Manhejmből Aug. 31-dikén. Ma reggel 4 órakor ismét 4 Cs. Kir. batallionok indultak ki a' *Schwetzingeni* táborból *Moguntzia* felé. A' *Palatinatusi* contingencia is parantsolatot vett a' *Hochenheimi* tanyájának el hagyására, de hová küldik hová nem, bizonytalan. A' Saxóniai seregek még most is előbbi tanyáikban nyugofznak.

Kolóniából Aug. 28-dikán. A' múlt hétfőn 8000 font húst parantsoltak az itt lévő nemzeti biztosok a' Fr. ármádiának számára adadni. Minden itten és környékünkön fekütt granatéros batallionok a' *Rénus* alsó környékére indultak; éjjel nappal mennek az artilleriás szekerek; csak az egek tudgyák leg jobban, mire szélozzanak ezek a' hadi készületek.

Meursból Aug. 25-ikén. Ezen környéknek nyomorúsága napról napra mind jobban öregbedik. A' miólta a' Fr. lovasság itten táborba szállott, minden nap 20 's 30 ember ki megy portára, és mindenét el szedik a' szegény falusi lakosoknak; el lopják tehenét, sertését, ludát 's egyéb apró marháját; de még ezzel sem elégefsznek meg, hanem kemény fenyegetődzéseik által minden pénzetskéjét ki tsikarja kezéből, végtére minden nap munkára hajtattván idejek sints földjök termésének betakarítására.

Osnabrükből Aug. 26-dikán. Lassan lassan el hagyják a' Hollandiai truppok *Diepholtz* környékét, 's többnire a' *Monasteriomi* püspökségnek határaiták gyüllenek; a' lovasság *Kloppenburg* felé vette úttyát, a' gyalogság pedig *Twisteringen* felé; de hol fognak fegyvert venni, nem tudatik. A' *Brunsvigiai* seregek ide öt órányira szállottak táborba ennekelötte harmadnappal. A' *Hafszusok* még most is előbbi kvártélyaikban maradnak.

Néhány napoktól fogva sok Hannoverai tisztek jöttek vissza a' Fr. fogságból, a' kik azt beszéllették, hogy már most meg lehetséges tsendesség és bőség vagyon a' Frantzia tartományokban.

Batáviai Respublika.

Richard Fr. nemzeti képviselő az északi armádiának vezérjéhez *Moreau* Generálisához küldött levelében nagyon ótsárollyá azokat a' hadi embereket, a' kik rendeletlen magok viselete által sérelmekre vóltanak a' Belga lakosoknak, egyzersmind arra kéri ötet, hogy az illetén embereket érdemek szerezént büntesse meg. A' Frantziáknak, *úgymond Richard*, mint testvér attyokfiaival úgy kell a' Hollandusokkal élni, és épen olly tisztelettel viseltetni a' Batáviai respublika tisztviselei, mint a' Fr. respublika szolgái eránt. — Minden státus és municipalitás tagjainak meg kell a' katoná tiszteletet adni.

Pinsot Fr. ágens közlötöte a' *Hágai Köz Rendek*kel azon promemóriát, mellyet *Bielefeld* Prussiai követség titoknokja Aug. 17-dikén küldött néki a' király nevében, mellynek értelme abból áll, hogy a' Prussiai király nemtsak meg nem engedi a' Hollandus dezertoroknak az *Osnabrüchi* püspökségben való öszve gyülléseket; söt kemény parantsolatot adott az ottan lévő seregek kommandánsainak, hogy mind onnan, mind a' *Hannoverai Választó Fejedelemségből*, a' mellyek a' Prussiai neutralitás avagy demarcationalis lineán belül fekülnek, legottan küldgyék ki, és ha parantsolattyoknak nem engedelmeskednek, fogatassák meg őket. *Witt János* a' Helvétziai kantonokhoz rendeltetett Hollandus követ Aug. 23-dikán tartatott gyűlésben bútsuzott el a' *Hágai Köz Rendektől*. Az *Osnabrüchi* püspökségbe ki költözött Hollandus katonák közül sokan visszamentek hazájokba. A' Köz Rendek egy bizonyos kommissiót rendeltek a' respublika határjainak

meg vizsgálására, és illendő védelmező állapotba való tételekre. Azzal biztattyák a' könnyen hívő *Belgákat* a' Frantziák, hogy rövid idő múlván a' Prussiai király is meg fogja a' Batáviai republikának mástól való nem függését, és mostani constitutióját esmérni. Aug. 21-dikén tartottak a' Hollandiai klubok egymás közt gyűllést, olly véggel, hogy a' nemzeti gyűllésnek öfzve hívásáról és alkotmányáról tanátskozzanak. *Wlissingában* nagy fegyveres tárat építenek a' Frantziák. A' nevezett napon kemény ágyú ropogás hallatott *Gröninga* felől, mellyből azt a' következtést húztak ki a' *Belgák*, hogy a' Hollandiai tengeri partokat is meg támadták az Anglus hadakozó hajók.

Hágában minden polgárnak a' háza meg vizsgálatik, és fel jegyeztetik azoknak a' nevek, a' kik *Osnabrückbe*, 's másuvá ki költöztenek. *Hágának* példáját más városok is fogják követni, hogy ekképen jó előre tudhassa a' kórmányszék, mitsoda számmal legyenek a' ki költöztek; de más vég is vólt a' házak meg vizsgáltságában, hogy t. i. a' gyanús személyeket el lehessen fogni, a' minthogy sok is el el fogatott közülök. Egynéhány üres épületek requisitió alá vétetvén, Frantzia katonák küldettek azokba kvártélyra. A' Német Országi seregek, úgymint a' *Waldek*, *Saxen Gotha*, és *Meklenburg* nevet viselő regementek a' közönséges békességig a' Batáviai republika szolgálattában fognak maradni.

A' Közjóra ügyelő Commissió egy promemoriát adott bé a' Hollandiai tartomány képviselőinek a' papoknak hivataljoktól való meg fofztásokról, és olly értelemben vagyon, hogy sem a' polgári előjáróknak, sem a' gyülekezeteknek nintsen jussok arra, hogy minden helyes ok nélkül, tsupán szabad tettések szerént meg fofzthassák a' prédikátorokat, és egyházi szolgákat hivatalyaiktól. A' *Scaldis* vizének fel szabadítása után mindgyárt három kereskedő hajók futottak bé az *Antverpiai*

kikötő helybe. Olly véggel ment ki a' Hollandiai flotta a' tengerre, hogy a' *l' Orienti* kikötő helyben Anglusok által zárva tartott Fr. flottát ki szabadíthassa, és mind avval, mind a' *Brestiai* flottának több részével magát öfzve kaptsolhassa.

Az *Amsterdami* tudósítások szerént két linea hajók, 3 fregatte, és egynéhány alsóbb rangú hajók mentek ki Aug. 26 dikán a' *Texelbül*, és szerentsésen öfzve tsatolták magokat a' *Zélandiai* kikötő helyből, és a' *Mósa* folyó vizéből ki repült, és öt linea hajóból, 8 fregattéból, és több apróbb hajókból álló flottával, a' melly mind öfzve 21 fegyveres hajóból állott. Hanem Aug. 18-dikát követett éjjel nagy tengeri szélvész támadván el választattak egymástól; a' következett reggel 5 hajókat vettek észre távolról, mellyek a' *Brave* nevű fregáttát el akarták a' flottától szakasztani. Eleinte hadi rendbe állott 's meg akart ütközni a' Hollandiai escadre az ellenséggel, de észre vévén, hogy más hajók is mennyenek hajóik után, nem mert velek szembe szállani; hanem ismét visszsa ment a' *Texelbe*.

Az a' szomorú hir, hogy ismét 11 napkeleti *Indiából* visszsa tért, és sok gazdag portékákkal meg terhelt hajókat vettenek légyen el a' Brittusok, nagy szeget ütött a' Hollandus kereskedőknek fejekbe.

Nagy Britannia.

A' *Londonban* eddig mulatott Török követ visszsa szándékozik *Konstánszinápolyba*. A' *Korsikába* küldetett Ingenieürök az egész szigetet meg fogják mérni, és minden természeti tulajdonságait szorossan meg vizgálni. Az ott lévő erdőkben termett szép jegenye fáknak nagy hasznát fogja venni az Angliai tengeri készület. Még most is igen sok ember költözik ki N. Britanniából Amérikába, mellynek meg akadályoztatására egy passusnak, az az, bátorságos menetelre adatni szo-

Köt levélnek az árra 40 guinére szaporítatott. A' ministeriumhoz tartozó személyek a' dolgoknak soksága miatt *London* körül múlattanak. Sokan úgy vélekednek, hogy új Parlamentális tagok fognak választatni, azért, hogy annál könnyebben békességre lépjen Anglia a' Frantziákkal, vagy pedig, hogy annál nagyobb erővel folytattasson a' hadakozás? senki sem tudgya. — A' nagy *Britannia*, és Orosz Birodalom közt való kereskedés-béli tracta rövid idő múltván tökéletességre fog menni.

A' Lord *Mojra* kórmányára bizatott seregekről ekként okoskodik egy *Londoni* levél: “Úgy gondolánk vala, hogy a' Lord *Mojra* vezérlése alatt *Southamptonban* öszve gyült, és Brittusokból 's Fr. emigránsokból álló seregek Amérikába fognak küldetni: azon közben úgy hallyúk hogy ismét újjabb próbát fognak a' Frantziák ellen tenni. Az avantgarde, az az, az előmenő sereg melly 4000 Brittusokból áll, *Doyle* Generális vezérlésére bizatott, a' kit nyomba fog az Artésiai Gróf néhány Fr. nemesekkel követni. A' fő corpust Lord *Mojra* fogja vezérleni, melly az Angliában lévő emigránsokból, és néhány Britanniai regimentekből vagy on öszve tsatoltatva. A' *Burboniai*, és *Angoulemi* hertzegek, a' Fr. stabális tisztek, *Gr. Serent*, *Mons. de la Chapelle*, *de la Rosiere* és többen az ármádia után fognak menni. — Néhány nappal ennekelötte (úgy mint Aug. 21-ike előtt) egy tsomó levelet küldött *XVIII Lajos* király a' mi kórmány székünknek; ezek közt vólt az *Artésiai* Grófnak küldetett levél is, a' ki mindigárt akkor *Harkourt* hertzeg látogatására ment. Nyóltzad naptól fogva egynéhány ezer sárga hajtókás veres uniformisok készitetnek a' Fr. emigránsoknak számokra, mellyeknek gombjain 3 lilium vagy on.

Quebekből igen sok élet varatik *Liverpoolba*, a' hová már 4000 mérő érkezett meg. Noha az egész Angliában nagy bövség vólt, és más ide-

gen országokból is sok gabona és búza hordatott oda: még is mindazáltal *Londonban* olly drága az élet, hogyha a' tehetős emberek nem segítenék a' szegénységet, éhel halásra kellene jutni.

A' napkeleti, és napnyugoti *Indiákból* vissza tért, és szerentsésen *Londonba* jutott kereskedő hajók igen sok nádméz, gyapotot, kaffét, fűszerizamot, gyömbért, *Madéjrai* bort, rezet, elefant tsontot, indigót, bort, *Machagoni* fát (mellyből a' leg tsinósabb asztalok, székek, ruha tartó ládák, almáriumok 's több effélék készíttetnek) vittek oda.

A' királynak, és királyi familiának *Weymouthi* fürdőbe lett menetelekkor, mindenütt különös tiszteletet és hajlandóságot mutatott a' nép hozzájuk. Egy *Melpomene* nevű fregátte áll örrön, addig is, míg *Sidney Smith* a' maga gesvaderjével oda érkezne. Ezt a' vigyázatot annyival szükségesebnek ítélte az Admirális, mivel könnyen oda lopódhatnának a' Frantzia káperek, és veszedelembe ejthetnék a' királyi familiát.

Frantzia Ország.

A' *Párisba* küldetett Belga deputátusokat, a' kik olly végből mentek oda, hogy hazájoknak a' Frantzia respublikával való szoros öszve szerkeztetését sürgessek, a' köz Jóra ügyelő Commissióhoz utasította a' Convent. Egyszersmind azt is kívánnyák, hogy a' papságnak adatni szokott dézma ebben az elztendőben engedtesen el nekik. —

Delaunay arról tudósította a' Conventet, a' Közjóra-Bátorságra ügyelő, és törvényhozó Commissióknak képében, hogy igen sok emigránsok tértenek vissza honnyaikba, az alatt a' szin alatt, hogy az emigránsoknak laistromából neveiket ki törültessék. *Legendre* a' kórmányszék lágyságának tulajdonította az emigránsoknak ezt a' mé-

refzségét; mellyre nézve azt végzette a' Convent, hogy a' kik az emigránsok lajstromából ki töröltetni kívánnyák neveiket, térjenek vissza azon közönségekbe, a' mellyekben vóltanak az emigránsok lajstromába lett bé iratások előtt, és ottan is a' törvényes előjáróknak gondviselések alatt maradjanak.

A' Konstantzinápolyba küldetendő ajándékok sokkal drágábbak és betsesebbek most, mint vóltak ennekelötte. A' Török Császárnak küldetendő ajándékokon kívül, a' *Szultane-Validenek* (így neveztetnek a' Török Császároknak első feleségeik, a' kik t. i. több feleségeik között, legelső férfi gyermeket szülnek a' Császárnak) a' nagy Vezérnek, Kapután-Basának, Reis-Effendinek és Dragománnak is sok szép ajándékok rendeltettek. A' *Szultane-Validenek* egy gyémántal gazdagon fel ékesitetett öv, gyűrű, tükör 's a' t; a' *Nagy Vezérnek* egy betses kard, hegyes tör, óra, pipa 's a' t. a' *Kapután Basának* egy igen szép flinta, tobák tartó, óra, a' *Reis-Effendének* egy gyémántal kirakott író szerzám, repetáló óra 's a' t.; a' *Dragománnak*, az az, a' Fényes Porta Talmátsának egy tobák tartó és sok gyémánt kövek. Mind ezeknek az árra egynéhány millióra betsültetik.

Egy *Párisi* közönséges újság levél ekként festi le a' Fr. respublikának jelenvaló körülállásait: „Kiki jól tudgya *Párisban*, és az egész respublikában, minémü veszedelemben forogjanak a' patrióták és a' respublika; minden zenebonáskodó rész öszve tsatolta magát, az emigránsok vissza térnek, a' Rojalisták és Chouánsok mutogatják magokat ebben a' gyűlekezésben. Mindnyájoknak bizonyos fortélyok vagon azon nyomorúságnak, mellyet régúta szenved a' Fr. nép a' szabadságért, előadására, mindenütt fel emelik az aristokraták fejeiket, és a' fegyveres batallionokba lehellik régi mérgeiket; egy szóval minden részek, mellyeknek a' revolutió kezdetétől fogva fejeik vóltanak, most munkasságban vagnak, a'

nemzeti rész pedig siket, és el nyomattatott. — Ide járúlnak az ártalmas készüléteknek jelenségei, a' törvényhozó corpusnak esztelenül engedtetett hatalom, és az a' kevély hang, mellyel a' tehetős társaságok beszéllenek 's a' t. Mind ezek 's több effélék bizonyos jelei annak, hogy a' Fr. republikának titkos ellenségei utolsó próbát akarnak tenni a' respublika alkotmányának le rontására, a' közjó és a' békességnek visszafizázása ellen. Nem szóllok külső ellenségeinkről, hanem inkább azokról, a' kik a' patriotismusnak színe alatt a' királyi tronust visszafizázni akarják hozni."

Tallien nagy dicséretével emlékezett az Aug. 21-dikén tartott gyűlésében a' Conventnek *Dávid* polgárról, a' ki t. i. a' *Quiberoni* történetben kálaúza vólt a' republikánusi seregeknek. Ez a' polgár, *úgymond Tallien*, a' múlt 1794-dik esztendőben, Juniusnak első napján történt tengeri tsatában, az Anglusoktól el fogatott, Angliába vitetvén tömlötzbe vettetett, és hogy az emigránsok között szolgálatot vegyen, igen roszszúl és keményen tartatott. Sokáig ellenkezett az Anglusokkal; végtére sok szenvedése után bé állott a' *Royal Louis* regementjébe, de olly fel tétellel, hogy az elsőbb kedvező alkalmatossággal használhasson hazájának, és ezen hires legiónak néhány fejeitől meg szabadítsa a' földet. Igyekezetét néhány pajtásainak, a' kikhez tudnillik leg több bizodaloma vólt, ki jelentette, hanem világosságra jövén 500 veszfiző tsapást kapott, és ismét a' tömlötzre vettetett. Az emigránsoknak hajókra lett ülésekkor ki vétetvén a' tömlötzből, kéntelen vólt ő is hajóra ülni; de *Quiberonba* lett ki szállásokkor mindgyárt el szökött, a' nemzeti képviselőkhöz ment, az ellenségnek fekvését és készülékeit kinyilatkoztatta, és azokat az eszközöket is megmutatta, a' mellyek alkalmatosak vóltak meggyőzésekre; meg ígérte, hogyha ötöt követni fogják, 24 óra alatt kezekbe adgya a' *Penthievrei* erősséget. *Dávid* vólt tehát a' mi seregeinknek kálaúza, ő

vezette őket a' nevezett erősséghez olly helyeken, a' mellyekben övedzésig való vizben kellett gázolni, és a' mit ígért végbe is vitte, kezünkbe adta az erősséget. A' millyen bátor, éppen olly nemes indulatú vitéz volt *Dávid* polgár. Az emigránsoknak azt a' tisztségét, a' ki 500 veszfzöt adott nékie Angliában, elő találta, és noha mindgyárt meg ölhetne volna, de nem mivelte, megelégedett azzal, hogy ötöt el fogta. Mindgyárt a' tsata piatzon meg jutalmaztatott hivsége, és tiszti rangra emeltetett a' 16 ik lovas vadász regementnél, mellyet a' Convent is jóvá hagyott. — Minekelötte a' regementhez menne, négy esztendőktől fogva nem látott öreg attyát meg akarja látogatni, 5 testvérei is a' respublikának szolgálnak. Nem akar *Párisban* mulatni, méltónak itélem ötöt, hogy meg elégedesteknek jelét mutassátok eránta 's a' t. Ekkor meg ölelvén ötöt az előülő meg tsókolta, és *Tallien* javaslására azt végzette a' Convent, hogy ezen vitéz patriótának két paripa 's egész tábori készület ajándékoztasson.

Arles környékén igen sok fegyeres Terroristák gyüllöttek öfzve Jakobinusi tzimborás társaiknak tömlötzökből való ki szabadításokra. A' városnak komendánsa *Bergeron* Generális haszontalanná tette feltételeket, és egy ingoványos környékben lévő 's bé sántzolt táborjokat körül kerítette, néhány előjáróikat el is fogatta. *Toursban* négy ember fogatott el, a' kiknél sok hamis louisdorok vagy lajos aranyai, és assignáták találtattak. Kérdőre vonatván meg vallották, hogy *Párisban* vóltak, és hogy 21 tzimborás társaikkal 25 millióra való hamis Lajos aranyait készítettek. Azok az emigránsok, a' kik meg nem nyerhették az emigránsok lajstromából való ki töröltetéseket, harmad nap alatt Párisból ki takarodni parantsoltattak. — — Fülébe menvén a' Svéciai követnének Báró *Stahelnének*, hogy ötöt *Legendre* Circevel hasonlította volna öfzve, így szólott: *Et hiszem úgymond, mivel én ötöt ököré változtattam által.*

Olasz Ország.

Az Apostoli kamara is érzi a' jelenvaló veszedelmes háborúnak terhét ámbár semmi részt nem vett légyen is abban. Kiváltképen a' papiros pénznek alább szállott credituma okozza ezen szükségét. Tudván a' klastromok ő Szentsége környülállásait, sokan közülök mind pénzel, mind a' templomokban lévo szükségtelen arany és ezüst edényekkel kívántak segítségére lenni. Ennekfelette egynéhány szép örökségeit is árrúba botsátotta az Apostoli kamara. *Albáno* várasáért, melly az Albáni hegynek tövénél fekszik, régiségeért igen emlékezetes, és fris levegő egeért tavaszszal és őszszel sok Római lakosok mennek oda, 300 ezer scudit ígért *Pionbini* hertzeg.

Korsikában nagy zenebona ütött ki, rész szerént a' lakosokra vettetett adó, rész szerént *Paoli* Generális miatt, a' kinek nem inye szerént való a' mostani kórmányozásnak módja. *Hotham* Anglus Admirális egész flottájával *Korsika* le tsendesítésére menni parantsoltatott.

Szavonából Aug. 23 dikán. Tegnap reggel jött ide *Devins* hadi Tármes erhez a' Genuában lévő Anglus minister *Drake* úr. Ide váratik *Hotham* Admirális is, kinek ide érkezésével conferentzia fog tartatni a' hadakozásnak további folytatásáról.

Tegnap (igy szól továbbá a' *Szavónai* levél) idejött egy Genuai uniformisban lévő ifjú hadi tizt, és bé akart a' *Vádói* erősségbe menni, de bé nem botsátatott az ott állott strázsák által. Tudakozván tőle a' vigyázaton vólt Cs. Kir. tizt, ki légyen ő és mit akarjon? azt felelte: hogy ő azon erősségnek komendánsa, 's kívánnya meg látni. Feleletére így szólott a' Cs. K. tizt: „Én most *Devins* hadi Tármasteren kívül más Comendánst nem esmérek; de mihelyt értésemre esik, hogy az úr annak komendánsa, minden tzerémonia nélkül bé fogom abba botsátani, most pedig tessék az úrnak

maga komendánsi helyének meg nézése nélkül visszamenni, külömben. — —

A' *Ventimigliai* levelek szerént a' *Kellermann* Frantzia Generálshoz érkezett hét ezer jobúl álló Fr. seregek a' *Tendai* és több tetökre menni parantsoltattak. *Nizzaban* sok készületek vitettek a' *Nertzia* folyó vizén építetendö hidnak készítésére, a' mellyen tudnillik a' Spanyol Országból Olasz Országba marsirozó Fr. ármádia által m hessen. Az Alpesi ármádiához igen sok eleséges és munitiós szekerek mentek.

Ajaccióban Korsikának szép várasában és kikötő helyében egy tengeri fegyveres tárt, 's különbkülönbféle magazinumokat építenek, és sok épületre való fákat vágatnak az Anglusok.

S v é c i a.

Stokholmból August. 21-dikén. Az ide való újságban következendö dolgok hirdettek ki máinapon a' fő kórmány szék parantsolattyára 1.) *B. Armfeld* (kinek históriáját az 1793 dik esztendőnek történeteiböl tudhattuk) confiskált örökségeit vissza adta a' király a' ő feleségének, a' Fraskati mulató helyen kívül, melly az *Ulrichstali* királyi palotához tartozik, és el sem is lehet attól választani. 1.) *Ehrenström Albert Jánosnak* örökségeit ennek édes attyának *Ehrenström Ob-rist Lajtinántnak*, és *Waksholmi* komendánsnak ajándékozta. 3.) Hasonlóképen *Amtnoff* Majornak adta a' fiától el vétetett jószágokat is. Ezek azok a' kik a' Svéciai Regensnek élete után ólalkodtanak.

Még semmi officiális jelentés nintsen a' *Marokkai* Császár által Svétziának izentetett háborúról, nem is fog sokáig tartani, minekutánna az esztendőnként adatni szokott ajándék néki meg vitetett volna.

Koppenhágából Aug. 25-dikén. Tegnap három millió tallér banko-tzédula égettetett meg az ide való exertzirozó piatzon, mellyek közül 750 ezer tallérni egészlen ki vétetett a' folyamatból, két millió, és 250 ezer tallérni pedig ismét újjobban készitetett; illyenképen 4 elztendő alatt három millio tallér papiros pénz tétetett ki Dániában a' folyamatból.

A' *Holsteini* hertzezségnek határain lévő *Rendsburgi* vég vár jobb védelmező állapotba tétetik, és két vízi tsatorna ásatott melléje, hogy, ha a' szükség kívánná, az egész környéket viz alá lehesen venni. A' *Koppenhágai* Admirális azt a' tudósítást vette a' Német tengerben lévő egyesült Dániai, és Svéciai flottáról, hogy annak semmi ártalmára nem vóltak az ottan uralkodott kegyetlen tengeri szelek. Ismét 18 le árestáltatott *Dániai* hajót botsátatott szabadon az Angliai Admirális.

A' *Bengáléből*, Ásiának *Ganges* folyó vize körül fekvő, és a' természetnek különbkülönbféle javaival bővölkedő Országából visszta tért *Koppenhágai* hajó *Anholt* mellett el süllyett Aug. 20-dikán, a' mellyen vólt portékáknak az árra 700 ezer tallerra betsültetett. Az azon vólt hajós legényeknek nagyobb részét meg mentette egy Anglus hajó a' veizedelemtől.

Elegyes Történetek.

Az *Osnabrüki* püspökségből ki küldetett Hollandus katonaságot *Diepholtzban* kvártélyoztatta bé *Walwoden* Hannoveránus Generális. A' Prusiai király is visszta kívánnya Westfáliai tartományait a' Frantziáktól. — A' *Frankóniai* kerületből 5 regement Frantzia emigránsok mennek a' folyó hólnapnak közepén a' *Conde* hertzeg ármádiájához. — A' *Neuvidi* nevezetes újság író oda

hagyta a' maga hajlékát, félvén az *Urdingen* mellett *Rénuson* által jönni szándékozó Frantziáknak kegyetlenségétől. — Aug. 22-ikén egy 12 ezer főből álló corpus jutott *Freyburgba* Gróf *Sztáray* Generál Lajtinántnak vezérlése alatt. Ugyan azon nap érkezett oda Gróf *Wurmser* Feldmarsál is, a' ki a' következő napon bé menvén a' teátrumba, nagy trombita és dob harsogás, és kéz tsatogtatás által fogadtatott el a' jelenvalóktól. Ezen nagy vezérnek kórmányára bizatott Austriai armádia 75 ezerből állónak lenni modatik, és hat óráni járó földre fekszik *Rastádtól* fogva *Basileáig*. — Aug. 27-dikén azt a' parantsolatot adta ki ez az ösz Vezér, hogy minden vitéz készen tartsa magát. — Tsak azok a' Spanyol hajók tartóztattak le az Angliai kikötő helyekben, a' melyek eleséggel's hadi munitziókkal vóltanak megterheltetve, ne hogy a' Frantziák vegyék azoknak hasznát, A' Pussiai király egy 40 személyre való fain porcellán alztali készületet küldött *Barthelemy* úrnak *Báselbe*, *Bacher* úrnak és a' két titoknoknak pedig gazdag arany pixiseket, melyeknek kerületei nagy brilliánt kövekkel vagynak ki rakatva. A' *B. Hardenbergnek* *Párisi* Convent által küldetett ajándék két fain porcellán edényből a' hozzá való tálakkal, és 50 különbkülönbféle formájú, és festékü tányérokkal, 14 só tartóból, 6 hivesítő edényből; 10 tsemegének való edényből's több efféle porcellán készületekből áll. — *Lehárdi* nemzeti képviselő azt projectálta a' Conventnek, hogy a' *Sz. Domonkos* szigetének neve változtassék meg. — Olly véggel akarják a' Britusok ezen tágas és gazdag szigetet a' Frantziáktól el venni, hogy ha valamiképen respublikának maradna Fr. Ország, tehát ottan, mind a' Fr. hertzegek, mind az emigránsok le telepedhessenek. — *Gr. Yriarte* megy Spanyol Országból követségbe a' Frantzia respublikához. A' *Hannoverai* Választó Fejedelemségben kemény parantsolat ment ki az étellel kereskedő, és azt nagyon dragító uzsorások ellen.

